କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ସୁନୀଲ କୁମାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଏପ୍ରିଲ 24, 2006

[ଅରିଜିତ୍ ପଶାୟତ ଏବଂ ତରୁଣ ଚାଟାର୍ଜୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980 - ଧାରା 2 -ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଜବରଦଖଲ -ଜବରଦଖଲ ଜମିର ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଜବରଦଖଲକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି -ଅନୁରୋଧ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ - ଆବଶ୍ୟକତା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା:ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଅନୁମୋଦନର ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା କାରଣ ଏହା ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ମୁକ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା ଅଣ-ଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୂର୍ବସୂରୀଙ୍କୁ କିଛି ପରିମାଣର ଜମି ଲିଜ୍ ରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ସେମାନେ ସେହି ଜମିର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଶକୁ ଜବରଦଖଲ କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ-ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଜମିକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ସେହି ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଭାଙ୍ଗି ସଫା କରାଯାଇଥିବା ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇନାହିଁ, ତେଣୁ ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଜମିର ପଟ୍ଟା ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଇଥିଲା । ଏହା ପରେ, ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ବିବାଦରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ପୁଣି ଦଖଲ କରିଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ଅନୁଯାୟୀ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଅପିଲ ।

ଅପିଲ ଗୁଡିକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: 1. ଅନୁମୋଦନର ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉଠିଥାଏ ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଧାରା 2 ରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ବର୍ଗ ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏପରି ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 କୁ କେବଳ ଅନୁଶୀଳନ କଲେ ଏହି ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କୌଣସି ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହାଁନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏହାର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ଏହି ବିଭାଗଟି ଏକ ଅଣ-ବାଧକ ଖଣ୍ଡ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହା ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ମୁକ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା ଅଣ-ଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ କଟକଣା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଏଥିରେ ସକାରାତ୍ମକ ଭାବେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ

ଅନୁମୋଦନ ବ୍ୟତୀତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଏକଥା ମଧ୍ୟ କହୁନାହିଁ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ନେବାକୁ ପଡିବ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ୱଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଲିଜ୍ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଏପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ଦ୍ୱାରା ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ କୌଣସି ସଫଳତା ମିଳିନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ମତ ଯେ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ନକରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ନେବାକୁ ପଡିବ, ଏହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ମତ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ର ବିପରୀତ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : 2006 ର ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 4678-4679 ।

ଓ.ପି. ନଂ. 6376/2000 ଏବଂ ଡବ୍ଲୁ.ଏ. ନଂ. 641/1998ରେ ଏର୍ଣ୍ଣାକୁଲମସ୍ଥିତ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 21.3.2000 ତାରିଖର ଅନ୍ତିମ (ମିଳିତ) ରାୟରୁ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରମେଶ ବାବୁ ଏମ୍.ଆର୍. ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ ନଳିନୀ ଚିଦାମ୍ବରମ, ସୁଶ୍ରୀ ଲିଜ ମାଥ୍ୟୁ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦୁ ମାଲହୋତ୍ରା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅରିଜିତ୍ ପଶାୟତ । ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକରେ ଆପତ୍ତି ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, 1950ର ଧାରା 226 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ସମ୍ବିଧାନ') ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟର ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବୈଧତା । ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦିଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଟି ନିରୁପଦ୍ରବ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ଏହା ଆଇନ ବିରୁଦ୍ଧ ଅଟେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ କୌଣସି ସକାରାତ୍ମକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ କେବଳ ଅପିଲକାରୀ-ରାଜ୍ୟକୁ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗ୍ରହଣ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଠାରୁ "ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ" ଲୋଡ଼ିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସଂକ୍ଷେପରେ ବାସ୍ତବ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପୂର୍ବସୂରୀଙ୍କୁ 486.63 ଏକର ଜମି ଲିଜ୍ ରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଲିଜ୍ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି ଅଧିକାରରେ ଥିବାବେଳେ, ସେ ଜମିର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଶକୁ ଜବରଦଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଜବରଦଖଲର ପରିମାଣ 230.39 ଏକର ଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ 1976 ମସିହାରେ 142.39 ଏକର ଜମିକୁ ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା । ବଳକା ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଅଂଶଟି ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଜବରଦଖଲକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 142.39

ଏକର ଜମି ମଧ୍ୟରୁ, 38.42 ଏକର ଜମିରେ ଜବରଦଖଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଳେଇଚ ସହିତ ଚାଷ କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଜମିକୁ ନିୟମିତ କରାଯାଉ ଏବଂ ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଜମିର ଲିଜ୍ ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । 16.10.1980 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଲିଜ୍ ଦଖଲରେ ଥିବା 108 ଏକର ଜବରଦଖଲ ଜମି ଏବଂ ବନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତ 38.42 ଏକର ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଚାଷ ଜମିକୁ ଲିଜ୍ ଉପରେ ଲିଜଧାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

ତେଣୁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲର 146.42 ଏକର ଜମି ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଜବରଦଖଲକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ଥିବା ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ 20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

10.12.1980 ରେ, ଜଣେ ଭି.ଆର୍. ଥିରୁମାଲାଇ ସ୍ୱାମୀ ଗୱନ୍ଦର, ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୂର୍ବସୂରୀ, 31.12.1978 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜବରଦଖଲ ଏବଂ ଗଛ କାଟିବା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡାତ୍ମକ ସୁଧ ଭାବରେ ଉପ କୋଷାଗାରକୁ 6,56,582/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

27.12.1980 ରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା 25.10.1980 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ।

14.08.1983 ରେ, ଶ୍ରୀ ଭି.ଆର. ଥିରୁମାଲାଇ ସ୍ୱାମୀ ଗୱନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ 16.10.1980 ତାରିଖର ଜି.ଓ. ନଂ. 392/80 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ପାଇଁ ଓ.ପି. ନଂ. 6991/83 ଦାୟର କରିଥିଲେ ।

08.12.1987 ରେ, ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଫଳାଫଳ ସହିତ ଓ. ପି. ନଂ. 6991/83 କୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ:

> "ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ସହିତ ମୁଁ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବି ନାହିଁ ଯେ ଏଥିରେ ଜଡିତ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି 1980 ମସିହାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 69 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଭାଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ସଫା କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରି ବିବରଣୀର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବିବାଦରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମି 1980 ପୂର୍ବରୁ ଭାଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମୋ ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ରାସ୍ତା ଖୋଲା ଅଛି । ଯଦି ଏହାକୁ ଏପରି ଭଙ୍ଗ କରାଯାଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ 1980ର ଅଧିନିୟମ 69ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନଥାନ୍ତା । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପ୍ରଦର୍ଶ PI ରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ପାଳନ ନକରିବା ପାଇଁ ମୁଁ କୌଣସି ସ୍ଥାୟୀ ଆଧାର ପାଇନାହିଁ । 1980 ମସିହାର ଅଧିନିୟମ 69 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଭାଙ୍ଗି ସଫା କରାଯାଇଥିବାର

ଦେଖାଗଲେ, ସରକାର 16.10.1980 ତାରିଖର GO(MS) ସଂଖ୍ୟା 392/80/AD (ସେହି OPରେ ପ୍ରଦର୍ଶ P1) ପାଳନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।"

08.10.1988 ରେ, ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 8.10.1988 ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଚିଠି ଜାରି କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଭାଙ୍ଗିବା ଏବଂ ସଫା କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ତ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ ତେଣୁ ସରକାର 16.10.1980 ତାରିଖର ଜି.ଓ. ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଲିଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

20.10.1988ରେ, ଶ୍ରୀ. ଥିରୁମାଲା ସ୍ୱାମୀ ଗୱନ୍ଦର୍ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଓ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 8653/88 ଦାୟର କରି 8.10.1988 ତାରିଖର ଉପରୋକ୍ତ ସରକାରୀ ଚିଠିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ 16.10.1980 ତାରିଖର ଜି.ଓ. ଅନୁଯାୟୀ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।

13.09.1995ରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଉତ୍ତରଦାତା 25.12.1988ରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ଶ୍ରୀ ଜି.ଆର. ଥିରୁମାଲାଇ ସ୍ୱାମୀ ଗୱନ୍ଦରଙ୍କଠାରୁ ଏହି ଅଧିକାର ହାସଲ କରିଥିବା ଦାବି କରିଛନ୍ତି । 13.09.1995 ରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଓ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 8653 କୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ।

09.12.1996 ରେ, ଓ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 8653/88 ରେ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନପତ୍ର(ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 568/96 ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

12.03.1997 ରେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ମହଜର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପରେ ବିବାଦରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଦଖଲକୁ ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ।

20.03.1997 ରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 5523/97 ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ।

16.02.1998 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଓ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 5523/97 କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ।ଉତ୍ତରଦାତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 641/98 ଆଗତ କରିଥିଲେ ।

ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଓ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 6376/2000 ଦାଖଲ କରି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ 146.42 ଏକର ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପାଇବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅପିଲ୍ ଏବଂ ଓ.ପି.ରେ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ 21.3.2000 ରୁ 2 ମାସ ମଧ୍ୟରେ 146.42 ଏକର ଜମି ଲିଜ୍ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଲୋଡ଼ିବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ଆକ୍ଷେପିତ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉଭୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅପିଲ ଏବଂ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଫଇସଲା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାର୍ଥନା (a) ଓ. ପି. 5523/97ରେ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥନା (b) ଓ.ପି. 6376/2000ରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଯେହେତୁ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980 ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧିତ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ନିୟମ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ 1980 ମସିହା ପୂର୍ବର ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଜବରଦଖଲକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଛି, ତେଣୁ O.P. 5523/97 ରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନା (a) ଏବଂ O.P. 6376/2000 ରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନା (b) ମଞ୍ଜୁରଯୋଗ୍ୟ । ତଦନୁସାରେ, ଉଭୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅପିଲ ଏବଂ ମୂଳ ଆବେଦନର ଫଇସଲା କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980 ର ଧାରା 2 ଅନୁଯାୟୀ ଆଜିଠାରୁ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ 146.42 ଏକର ଜମି ଲିଜ୍ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ନେବାକୁ କେରଳ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।"

ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଅପିଲକାରୀ-ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ଅନୁଯାୟୀ ଜଙ୍ଗଲ ନଷ୍ଟ କରିବା କିମ୍ବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଅଣ-ଜଙ୍ଗଲ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉପରେ ଏକ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରହିଛି, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:-

"ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ମୁକ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା ଜଙ୍ଗଲ ନଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ- କୌଣସି ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ନାହିଁ -

(i) କୌଣସି ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ (ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ଆଇନରେ "ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ) କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିବ ନାହିଁ;

(ii) କୌଣସି ଜଙ୍ଗଲ ଜମି କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ କୌଣସି ଅଣ-ଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ;

(iii) କୌଣସି ଜଙ୍ଗଲ ଜମି କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା କୌଣସି ଘରୋଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିମ୍ବା କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ନିଗମ ସଂସ୍ଥା କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ, ପରିଚାଳିତ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ନଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଂଗଠନକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ;

(iv) କୌଣସି ଜଙ୍ଗଲ ଜମି କିମ୍ବା ତାହାର ଯେ କୌଣସି ଅଂଶକୁ ପୁନଃବନୀକରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେହି ଜମି କିମ୍ବା ଅଂଶରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବରେ ବଢ଼ିଥିବା ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ ସଫା କରାଯାଇପାରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର କୌଣସି ଅଂଶକୁ ଲିଜ୍ ରେ ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ନେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜମିକୁ ଲିଜ୍ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ନେବାକୁ ପଡିବ ବୋଲି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ପାଇବାର କୌଣସି ନିହିତ ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଯଦିଓ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ନିହିତ ଅଧିକାର ନାହିଁ ବୋଲି ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ବିରୋଧ କରିନଥିଲେ, ତାଙ୍କ ମତରେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଜମି ବାବଦରେ ଛଅ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଜୋରିମାନା ଜମା କରିଥିବାରୁ ଏକ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଅନୁମୋଦନ ଦେବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଯଦି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅନୁମୋଦନ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଅଛି । କେବଳ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏଭଳି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ଏଭଳି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦନ ନେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଅନୁମୋଦନର ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉଠିଥାଏ ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଧାରା 2 ରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ବର୍ଗ ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏପରି ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 କୁ କେବଳ ଅନୁଶୀଳନ କଲେ ଏହି ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କୌଣସି ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହାଁନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏହାର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ଏହି ବିଭାଗଟି ଏକ ଅଣ-ବାଧକ ଖଣ୍ଡ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହା ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ମୁକ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା ଅଣ-ଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ବ୍ୟବହାର ଉପରେ କଟକଣା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଏଥିରେ ସକାରାତ୍ମକ ଭାବେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ବ୍ୟତୀତ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଏକଥା ମଧ୍ୟ କହୁନାହିଁ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ନେବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ଘଟଣାରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ୱଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜବରଦଖଲ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା କୌଣସି ଲିଜ୍ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହାନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଏପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାଦ୍ୱାରା ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ କୌଣସି ସଫଳତା ମିଳିନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ମତ ଯେ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ନକରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ନେବାକୁ ପଡିବ, ତାହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ମତ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ର ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାଷାର ବିପରୀତ । ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଉପସଂହାର ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆକ୍ଷେପିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲେ । ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଅପିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଭି.ଏସ୍.	ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।